

Sy-li spěwat,
Pilnje džělať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělať
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoćń ty.

Z njobjes mana
Njeh ói khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. F.

• Sserbske njedželske łopjeno. •

Wudawa ƙo łóždu ƙobotu w Smolerjez knihicziščjeńni a płaczi šchwórtlětnje 5.— hr. i portom 6.— hr.

Šmjertna njedžela.

Šmjercz jako pscheczelka.

„Njebój ƙo ƙmjercze, ale wopomń, so tať wot Šnjeja postajene je“. Sirach 41, 5.

„Jesuf Šhrystuf je ƙmjerczi móz wsat, žiwjenje pak a njesachodnosć na ƙwětko pschinjeť psches to ewangelion.“ 2. Tim. 1, 10.

Šny hižo raš na to ƙedžbowat, luby pscheczelo, ƙajtu brosu wjele ludži psched ƙmjerczu ma? Řečja cziho, hdnž ƙo ƙłowcžo wo nej praji, abo sapočjeja hnydom wo něčim druhim. Ša wjele wot nič je ƙmjercz i njepscheczelnižu, haj i najhórskej nje pscheczelnižu žiwjenja, najhynišche šacznicze ƙlónčžka na jich njebju. Šminu ƙo tehodla wschěch ƙłowow a myšlow, měšnow a podawkow, kiž šwižuja se ƙmjerczu. A tať wjele je wopradowže wěrnó: Šmjercz ma žalostnu móz. Řnje w cžłowškim žiwjenju, cžini ƙwoje džělo doƙladnje. Řostepa najrjeńšche ƙwětki, šniczi najšłódczišche plody. Žanu mjěsu njesnaje, njesastanje ani psched mlódnymi ani psched starými, ani psched ƙhudym ani psched bohatym. Dže nam pschecziwo pschirodže so dyrbi žiwjenje mortke byčž; dže wošebje pschecziwo naškej myšli, so ƙo mlódzi psched starými, so ƙo džěczi psched staršchimaj pohrjebaju, a husto došć njesrošymimy, so czi, ƙotrychž w žiwjenju hišcže trjebamy, wotšal džěja, a drusy, kiž ƙu ƙami ƙebi a ƙwětej wobcžežni, tu wostanu. Tehodla mjenuja ju ludžo „njepscheczelnižu žiwjenja“.

1. A tola, ƙmjercz njeje našcha njepscheczelniža, tež jej je, hdnž hłubje pohladamy, štažaza móz wsata. Řiz wjazž njepscheczelniža ale pscheczelniža něť je. Šnaty wobras poƙaže nam jstwu wěžneho štražnika, ƙotryž je lědžěƙatki ƙwoje šastojništwó šastarať,

hladazeho na měštačžo, so by wobhlerjam cžaj pschitowjedat. Šměrnje ƙedži na ƙwojim šłóčžku, pschi ƙebi ma bibliju, w ƙotrež je hišcže wječor cžitat, tať a šchalka, ƙotrež wjazž njetrjeba tu štejitej, psched ƙobu pschi wocžinjnym wofnje spěwa ptacž, a nalětny powěť a mile Bože ƙlónčžka namakatej pučž i staremu. Dženša njetrjeba wjazž šwonicz, druhi cžini to ša nje- ho; ƙmjercz, tať ƙhutna a miša, je i njemu pschistupila a šastwoni jemu poƙledne šwonjenje, měni i nim derje, je šchědžiwzej pomozniža a pscheczelniža.

Njejž ty, luby ƙobuššesčžano, tež hižom w žiwjenju widžat, tať je ƙmjercz ša cžłowjeka witany hóscž? Šdnž je džělo šđžělane, hdnž ƙu mozy — wot Boha date — wutriebane a ƙwojatoť pschischol? Šmjercz je pscheczelka tež temu, kiž ƙo cžwiluje i njewurjeklíwymi boloscžemi, kiž šdychuje, wot njesahojneje ƙhoroscže wobcžeženy: tať dołho hišcže? Šnježe, wumóž mje wot wscheho šteho! —

Alle tež tam, hdnž tele pscheczelne a wumóžomne škutlowanje ƙmjercze njewidžimy, tež tam, hdnž pschecziwo woli cžłowjeka, nimo našchich wódlitwow do domu šastupi: šchto nam dopořaže, so tu jenož njepscheczelšy ničzi? Njeje runje tať móžno, so ma cžłowjeka psched šlej šrudobu wobarnowacž, cžežkim wojowanjam wujimowacž? Šchto hlada tať do pschichoda, so by chžyl ša pschichodne šemšle šbože drugeho rucžicž. Šdnž ƙmy pschewědženi, so Bóh luby Šnješ našche žiwjenje wóđi a so je Šnješ nad žiwjenjom a ƙmjerczi, potom je w łóžnym padže ƙmjercz naprawa ša Bože myšle, wumóžniža, pscheczelka. „Njebojče ƙo ƙmjercze“.

2. Alle hišcže i wjetšchemu a wažnišchemu je nam a našchim lubym ƙmjercz postajena. Wona wukřowóđi wot šem-

steje trudobn, ale je tež pošol Boži a durnik pschi wrotach t węc-
nosci. —

Sawernje, s najchim rosomom njemóžemu niczo dopotajac
wo wězach po hmjerczi, ani so po hmjerczi žiwjenje je ani so njeje.
Tow je njesa sa dželo pschirodywědomstwa. Městno sa jich dželo
móže jenož šwět bycz, nam pschitomny w rumje a w czaſu. Sa-
wernje, žiwjenje po hmjerczi wostanje tež sa wěrjazeho cžlowjeka
potajnstwo. Pšches wěru je nam wěste, so tať je, ale kať w jenot-
liwym nastupanju, to njemóžemy wopřiacz. Bóh je nam to po-
tajit. Ale pschewědczenje móžemy męcz: žiwjenje po hmjerczi
njubudze jenož wobstacze, ale hinaſche bycze, niz jenož wotpoczint,
ale dalerosczenje, wuwicze do žiwjenja a do konjanoscze Boha.
Pod druhimi fazonjemi žiwjenja, ale tola to žiwjenja, **ſchtož prawy
křeſcjan hižom na semi lubuje a ſapocznje. Njuboczičſti ſtutkuje**
nětko tež dale sa naſ a pola naſ, koſiž hmy hiſcže tu wostali: je
nam ſemrěty w hwojim ſemſkim žiwjenju hižom **wjele byť pšches**
hwoje dželo, hwoju radu, hwoju pomoc, hwoju lubosc, dha nam
hiſcže wjaz budze — sa naſche duchowne ſnutstownen žiwjenje
— jaťo pschekraſnjeny, kiž je cžlowſke ſlaboscze ſhubit. Kať zle
hinať kliczi nětko jeho hłóſ, ſtutkuje jeho lubosc sa naſ wot
węcnoſcze hem sa węcnoſcž.

3. Tehodla je hmjercz tež pscheczelka w tymle czaſu žiwjenja.
Je nam wot Boha data tež jaťo pschewodzeťka a pomocniza na
ſemſkim pucžowanju, so by napominaťa a radziťa. Ach kať wjele
ſamóže hmjercz, hdyž pschindze witana abo njenadzizy. To nje-
ſamóže najſrěczniwiſchi pscheczel a duchowpastyr, t temu nje-
dowjedze huſto tež křeſcjanſke předowanje. Ssmjercz da huſto ſa-
pomnicz staru winu a stare njeſcheczelſtvo, ſjednoczi huſto dže-
lentch, wutorhnye naſ drobnoſtnym staroscžam a niſkim žado-
lcžam, wuſwobodzi naſ wot ſebicziwoſcze, cžeri naſ t nowym
pschikluſchnoscžam, a ſbudzi nam nowu lubosc a hwoeru. Wch
jeno njeſměny ho křomotnemu žarowanju pschewoſtajicž, dyr-
bimny pschecziwo njemu wojowacz a dyrbimny tež hami t temu do-
pomhacz, so móže hmjercz nowe a wychſche žiwjenje tworicz.

Alle, luby ſobutkřeſcjano, hdyž móže hmjercz to, cžemy
cžafacz, doniž njeſapichimnje ras někoho w naſchej bliſtoſczi, doniž
njebroſy naſchemu žiwjenju? Je-li móže hmjercz móz a psche-
czelka žiwjenja bycz, dha dyrbi to hižom dženka, haj wſchědnje
bycz. —

Njedchamy jej ſtyſtniwi t pucža hicz, cžemy jej ſmužiczi do
wócžka hladacz a prajiczi: „Budž naſcha pscheczelka! Napominaj
naſ! Praj nam, hdyž hmy hjes luboscze a njeſwěrnj, praj nam,
hdyž naſchu wutrobu na wěz w poměſnjemy, kotrež hu ja naſcheho
ſnutſknehu a węcneho cžlowjeka hjes wažnoſcze, haj ſchłodne, praj
nam, hdyž móžemy něſchto rěczecz a cžinicz, ſchtož naſ na węc-
noſcž ſwjaťa. Tež ty hu wot Boha a Boži ſlužobnik, tež ty,
hmjercz, dyrbiſch mi t žiwjenju ſlužicž!“

Tať huſto hacž něſchto wo hmjerczi křyſchimy abo wot ſtutkow
hmjercze widžimny — njedy je we hwojbye abo we wofadze, —
njedchamy ho ſtróžicž ale wěſczi bycz, so t nej węcnoſcž pšches
brjóh dze a jeje žolny na naſche žiwjenje ſtorfaju, cžemy potom
pschi ſebi prajicž: „Ja cže ſtrowju, węcnoſcž!“

S tajnimi myſlemi a wotpohldami cžemy hmjertnu nje-
dželu hwojeczič, wopomnicz lubych ſemrětnych a hamu hwoju
hmjercz. Dyrbi nam wěſtoſcž bycz: popledna njeſpscheczelniza, ko-
truž je křyſtuſ pšches cžerpjenje a horjeſtače ſběhnyť, je hmjercz.
Pšches křyſtuſa a jeho ewangelion je tež wona t njeſpscheczelnižy
pscheczelka. Wjeſolnych a křmanych t nowemu ſtutkowanju dyrbi
naſ cžinicž wěrnoscž teho ſłowa: „Jeſuſ křyſtuſ je hmjerczi
móz wſať, žiwjenje pať a njeſachodnoſcž na hwoťlo pschinjeſi
pšches to ewangelion“.

Jeno duſchu poſběhncze

Wot hwočow, kiž hwoť wam wlecze,

A ho tudy poddajcze

Temu, t kotrymž tam bycz cžecze;

Njeťicze: ſe njeby, wutroba!

Tam maſch hwojoh' Sbožnika. Samjen.

M o r w i.

Na dobo poſaſtach! Tať ſtejo wostawſchi wozuczič ſe ſa-
myſljenja. Odze to běch?! Na křchowje psched rowom ſtarſheju!
Tam běch doſchol, žyle ſamyſljeny ho wukhodzejo. Moja wola
niz, moja myſl niz, ně, moja duſcha bě mje hem dowjedťa! Wjes
tym, so mój roſomečť ho ſaſadžowaiſche je wſchelafimi liečbami a
praſchenjemi žiwjenja a hwoťa, bě moja duſcha hwoje pucže ſchťa.
Albo bě hnadž duſcha njeſhmjertna maczeťki ho t nej jettkaťa a wo-
bej tam pucžowalej, hdyž pschi žiwjenju maczeťka nje huſto wje-
džeſche: t rowej nana lubeho. Albo bě hnadž to duſcha nanowa
ho jej pschibližika, dženka, hobotu psched hmjertnej njedželu, a ju
tam wjedťa, hdyž na wjeczor nje mój pucž dowjeſcž dyrbjeſche?
Schťo mohť mi wotmotwu dacž?

Tať tu něť ſtejach. Ružy ho mi hamej ſtyſtnyſchtej. Moja
duſcha ho modleſche. Mojeje hubje drje ani njeſchepaſchtej, tola
moja duſcha rěczesche t Bohom hamym, bě ho t njemu ſběhnyťa,
bě t njemu cžahnyťa, pschewodžena wot duſchoto ſbožneju, kotrež
ju tu na tutej pěſtonjeſchtej, wukublaſchtej. —

Pschindžech t ſebi! Něſchto cžople ni paleſche na ružy.
Snyľa! Mojeje wócžy běſchtej pľakatej. Albo hnadž niz wonej
ale moja duſcha? Běchu hnadž to hylſy ſbožneho wjeſela a niz
hylſy ſemſkeho žarowanja? Bě moja duſcha naſhonika něſchto
wo tym, kať ſbožnej, ſbožownej tej duſchi lubuju tam w tamnym
žiwjenju? Schťo mohť mi to prajicž. Ja ham to njemóžach.

Nanko! pschesahe hu ty wote mnje a wot bratrow a hoto-
row nam ſchol a wot maczeťki lubeje. Al maczeťka, kať bórſy ty ſa nim
hu ſchťa a kať jara, jara ſabe, dwójzy ſabe, hdyž bě nan nam
hižo woteſchol. Al tola! Derje wamať! Nježaruju, njemóžu
žarowacz. Schťož byſchťaj tu hiſcže měloj, njeby niczo ſa waju
byťo! Wój wobať njeſluſchchťaj do tajkeho cžafja, kajkiž je naſch.
wój běſchťaj t drugeho. Dw derje wamať, so ſtaj tež něť w dru-
him czaſu, w druhim raju a niz w tutym kraju! Tu by, luby
nano, twoja pobožna wěrjaza wutroba ſrudna byla a žarowala
džen a bóle, dokeľž njeby to hinať mohťa, widžo mřejo wěru, po-
božnoſcž a ſprawnoſcž, widžo mortwu luboscž, hwoeru, nadob-
noſcž. Tu by, luba macze, twoja dobrocziwa, luboscze a hmilenja
poľna wutroba ſjebana byla džen wote dnja bóle a dyrbjaťa wjele
pľacacz na ludzi a na krať a tradacz, tradacz po tym, ſchťož jej nuſne
a ſchťož tu njeby wjaz měťa. Dw, hdyž wot naſ džěſchťaj, tehdy
nodyſchche ſaſtačž žarowanje a pľakanje, ale dženka a něťle! Mi
je tať, kať so byť hižo něſchto wjedžal wo tym, ſchťož dyrby huſťe
potom ſhonicž, kať Bóh luby ſenjes to ſlubi prajizy: „Schťož ja
cžinju, ty jo něť njewěſch, ty jo pať potom ſhoniſch!“ Něſchto wo
tutym „potom“ ja hižo wěm tudy dženka pschi rowach teju naj-
lubſheju. Al hdyž to tola móže dženka jenož ſežen teho bycz, ſchťož
węcžna ſbožnoſcž, o kať ſbožnaj wój, kať ſbožownaj!

Schťo je mi dženka tole wjedzenje dať, ſchťo je to dženka na
dobo mojej duſchi prajit? Waju duſchi? Staj wój tu pschi
mni? Gladatej wój t wyſkocžow dele na mnje? Dw, džitej,
džitej tež bratram, hoto-ram a ſdžěťeť jim něſchto wot tajkeho ſbož-
neho wjedzenja! Woni wſchitzy hu teho potrebnj jara.

Tola ja wěm, ja wěſcze wěm, wój pschewodžetej pschekraſ-
njenej mje, naſ wſchěch a ſtej pola naſ. Tať kať něhdy waju

modlitwy nje pšchewodžachu a pola nje bčchu hač runje je nje-
widžach, tač dženska a nčtke waju wčzjne dobroproščenje, s ko-
trymž fastupujetej nje pšchod stołom Božim, wčzžnym. Waju
žohnowanje, waju modlitwy twarja nam domy, šu nam schit,
šu nam pucznič. Bóh daj nam, so šmy my czi, kiž s tutym pucz-
ničom puczjuja a dóndu k wotwytirjetemu kónzej, tam, hčžež wó-
staj! —

Ssmjertna njeđzela! Ssmjedženje semrčnyh! Ty bu mi
šwjedžen žitwyh, ty šu mi nčt njeđzela žiwjenja. Mohi, šmč
to žarowacž hiščezje? Nč, niz! Eso wježelieč a radowacž dyrčju
teho žiwjenja, kotrež jim bu date, tym, kotšiz semrčny, kotryhž
dženska tač po cžłowski-póhansku „lubnyh mornyh“ mjenujemy.
A nčšto hiščezje dyrčju: žitwy hčž to tutym žiwjenju sa tamne
žiwjenje! —

Sčto to praji dženska mi, sčto to šamšne tebi, wšchitkim?

Čzi morni, kotšiz šu žiwi. Nješmjerne dusche pšchekra-
njenyh, dusčam nješmjerntym, šputanyh do šmjerntyh
cžłow! — — —

Dopominjenje na šmjerčž.

Chzeš-li duscha šbožnosčž dčstacž
W njebju pola Jesuša,
Nješmješč w hrčšchnyh lošchtach wostacž,
Šewak budžejš šhubjena.

Duž dha pytaj hnadu Božu
S cžakom prjed' hačž pošdže je,
Bon, hčžž šu na šmjerntym ložu,
Rosom husto pobrachnje.

Bon mašch cžinicž s bolosčžemi,
Šdžž ta šhorosčž cžezka je,
Nichtón na tej žpkej semi
Tebi pomhacž njemóže.

Tuž dha čzemy wšchitžy rjenje
S cžakom cžinicž pošutu,
Nječžakajmy tola ženje,
Hačž je šmjerčž na jaspu.

Ty pač šmil šo, Šnježe Šhrysteže,
Wšchak na kóždym hrčšchniku,
So pšchi strownyh dujach by hiščezje
Čzinič wčrnu pošutu.

Nawab ty šam, lubny Božo,
Tola kóždoh' hrčšchnika,
So by pytal šwoje šbožo
W krawnyh ranach Šhrystuša:

So my mohli šwojželeni
Šrčšchny šwčt tu wopuščezječž,
Pšches krej Šhrysta wobhnadženi
Šbožni k njebju domoj hičž.

Pštr Mšóit.

Žyrkej a štat.

Sčto je wušbyit šakškich wólbow, pošaze šo po 1. dezemburu.
Tehdy šendže šo k přenjemu pošedženju nowy šejm, kotryž tež
pšches to ničžo pšchihódnischi sa naš njebu, so šjednocžnym šozial-

demokratam jene měštno wotlicžichu a je nčmštej ludowej štronje
pšchilicžichu. To jene pač tole dolicženje dopoštaze, kač wopač je
bylo, so šu šo parteiije praweje štronny a s nimi tež Šserbjo ros-
šchžipili, a kač šu wšchitžy czi pšcheczimo šebi šamemu, pšcheczimo
nabožinje hrčšchili, kotšiz nješku 5. novembra šobu wolili! Sda šo,
so nty pšchi wšchej dolhej a krutej šchuli nočžemy pšchezo hiščezje
ničžo wutnyčž! —

We wulkostatnym šejmje šu nčmštonazionalni šczehowaze
praschenje štajili: „Šarjadowanja wyschnosčžow w Šakškej, Šhu-
ringškej a Braunschweigu wobrocžaja šo pšchezo bóle pšcheczimo
šwobodže nabožiny. Žyrkwine šwójate dny šo pšchezo njenje šchli-
taja, rašche nutrnosčž w šchulach šo šakajuja a wučerjam kač
šchulerjam šo šadžewa, pošutny dženi šwječicž. Šwangelštemu
šeminarej sa nabožinu w Šipštu šo šadžewa, so by pšches šwoje
wutwocžene možy na šwaronyh šchulach nabožne roštwocžowanje
pšchewšak. Rosšora s Mšichnjamskim bškopom, kotremuž bu wo-
pyt šakolškich šchulow šakajany, bywa dženi a wjetšcha. Ššredli, ko-
trež šu sa mšdu duchownyh trčbne, šo nješódnosčži pjenes nje-
pšchirunaja a njeuwplacžuja, sčtož je pšcheczimo artšklomaj 138,
1 a 183 wulkostatneje wustawny. Tač šo štawa, so duchowni, du-
chowni na wumještku a wudowy duchownyh husto jenož mašy džel
teho dostawaju, sčtož šastojnižy štata dženska dostawaju. Nabožny
ras šchulow bywa bóle a bóle poščočžowaný. — Sčto čže wulko-
štatna wyschnosčž cžinicž, so by wulkostatnu wustawu šchitakala a
wulkostatne prawa wukhowakala?“ Tač to praschenje, a sčto budže
wotmoštwa? —

Njedawno je juristška fakulta Šipščansšej uniwersity šo
wuprajila, kač bč šebi to šakška wyschnosčžžadala, wo tym, hačž
šu šadanja, kotrež žyrkej pšcheczimo štatej ma, po prawom abo niz
Šakž šo praji, je wušbud Šipščansšich profeshorow sa žyrkej došry.
Woššewita wyschnosčž hiščezje ničžo wo tym njeje. Šacž šnadž
tehodla, dokelž Šipščansške wuprajenje pšcheczimo njeje a sa
žyrkej šwčezži? Šacž dyrbi drje to šakšo tač daloko pšchinez, so
žyrkej šakšku wyschnosčž pšchi wulkostatnym šudnistwoje w Šipštu
wobškorži? —

Lubosčž.

W našim cžaku je waschnje, so šo s šwčtkami a wčnzami
pšchi pošrjebach wulžy jara pošujuje, drubdy šamo wo tajkej mčrje,
so dyrčja šo wone s wošebitym wosom na pošrjebniščezjo do-
wješčž.

Jedyn škarony filosofa nčhdy džesche: „Wšchmy-li my šwo-
jim lubnym, tač došho hačž mješ nami pšchewšwaju, pucz tač s šwčt-
kami poščžekali, kač šmy šwocženi, jich rowy s nimi křhwacž, kač
wjele šbožownišcho by šo jich žiwjenje rošwiko, kač wjele hčrkich
porokow móhli šebi my po jich šmjerčži šalutowacž!“ Sčtož
šmy pač na žiwnyh šakomžili, njemóžemy po jich šmjerčži wjazž
dobre ščžinicž. My móžemy jeno Šoha wo wocacžje pošhčž a
pšchichodnje tyh, kotšiz nam šawostachu, cžim bóle lubowacž, poš-
šchawatšchi hčšju teho, kotryž je šwoje žiwjenje s lubosčžje k nam
wostajil a nam pšchitwola: „Nowu pšchikajnju dam ja wam, so
byščezje šo mješ šobu lubowali, kač ja waš lubowak šym.“

Wšch ty šnawo, kač došho je czi hiščezje špožčžene, lubosčž
wopokajowacž? Šak došho czi twoji lubi šdžerženi wostanu?
Nješpominašch na to, kač woni wot dženska hačž do jutšje tebe
šnawo šameho šawostaja? Čžyl ty šnadž, so by šebi pšchi jich
rowje prajicž dyrčjak: Ja šym jich pšche mašo lubowak; ach, kač
husto bčh hččwony, wobužny, šymny, haj twjerdy pšcheczimo nim!
Wóž pšcheczelo, kóždy křocz, hčžž šacžuwacž, so šo hččw
wo tworej wutrobje šbcha, so šo twoje cžolo poššmurja a šo tebi

njelubosćjime słowo na jasny czisćceži, potom pomysl: To woło, do kotrehož dženka hladam, znano jutše njebejše jaknosć widži; tehdla chzu lubowacž a lubosć wopokajowacž, kaž dołho bo mi to hišćeže spožeži.

Haj, njech ty pšvernje lubuješ,
Tak dołho hač to samožeš;
Ta hodžin pšchindže saměšče,
Sdžež w kšljach stejich pšchi rowje! F.

S bliska a s daloka.

Pšched šymu kmy a pšched wšchem tym czežkim a struchlym, štož pšchinješe. A njeby-li nam ničeho dale pšchinješka, to jene je hižo došč, so dawa jich tyžazam w našim kraju šymu mrěč a hlodu tradacž a hewaf nusu czežpicž. Wly na wšach njeprtajemy wot teho wšeho ničžo šlowo. A by-li hdže jena wjež dyka, w kotrež bychu kšudži a hubjeni hlodu tradali a šymu mrěti, by tuta wjež byla šrudny a šrudžazy pomnik wšchitkich tych kšwojich wjež-njanow, kotřiž w njej w czoplej jmy będžo bęly kšlěb i butru masaja. Hač tajke wšy šu, hač tajkich wjež-njanow je? Dyš a dyš něšto tajke kšychiš, haj šamo cžitajch. A hač do žyła na wšach tajkich kšudow je, kotřiž kšudeho kšudoda šabydu, hdž je šyma a kšudow w nusu, tón kšudny kšudow, na kotrehož knadž šo w lěče pšchazy tehdy dopomnicny, hdž bę nuse džeło a hdž pomnikow pobrachowaje? Tych knadž je jich hižo wjaz! W ni-mi staja šebi lichowanški duch našeho cžaka pomnik, a tutón pomnik je wutrawazy, traje do wěcznosće, pšchetož wšchitzy cži, kotřiž někole w nješchescžijanskim smyšlěnju kšchescžanskeje lubosće šabydu, — a kšudžinšy je kšchescžanska lubosć! — a wšchitzy cži, kotrymž někole, kaž Pawol praji, jich brjuch Boh je, šu Bohu Anješej na njebeškach njeapomnicžka ja džen pošled-njeho wotlicženja, pošlednjeho kšuda! — Šo by tola kšchescžanska lubosć špytała tutu šymu je wšchemi jeje nujami a štyšnosćjemi pšchewinjež! Žohnowanje i teho by wulke bylo, štawy najch:ho luda bychu šo šako cžule šawajane jedyn i druhim; nětkle je bohuzel taš, šo šo cžuja rosdželene, rostorhane. A tu męli wošebje tež wježnjenje a burja do přědka hič we wojowanju pšchecžiwu šymje a jeje nujami, i kotrymž šo na našch lud wala! A i šajšej mozu, to widžich a kšychiš wla kšudny tyženi, haj kšudny džen i nowa! Trjebašch jenož pošluchacž na licžby, kotrež cži pšchicžna Božeho kšlěba pokasuje! Šak bę? Pšatt, 17. novembra cžitajch w nowinach, šo šobotu, 18. novembra 1900 žylych gramow kšlěba na šnamki pšacži 102 hr., to bę wo džen a wóz 17 hr. na jenu pokrutu wjaz! A dženka, nježelu, 19. novembra, cžitajch w nowinach, šo ša dwę nježelu džeři pšacžicž jeno pokruta, 1900 gramnikow cžežka, 280 hr., pišamy: „dwę šcži a wškom džežacž hrimnow“. Hač tón, kiž je šam žito žnjat abo kiž deputat dostawa, i žyła wě, šcho tole rěła ša tych, kiž na rentu abo na kšudobny pjenješ šu pokasani, kaž je na wšach hižo tež jich došč, w městach jich paš šta a tyžazy!? Nježiwaj še, hdž šo cži taš šenđže kaž nješawno něšomu. Pšchistupi to š njemu muž, ičč-džiwž i bęlej brodu, po draščje hewaf i dobreje šwójby a rjeknje: „Dowolče, nimacže kšlěba wšchje?“ A šako tamny kšl špobžiwany na njeho hlada, pšchistaji: „Wono wjaz nješohra!“ A šchož tute šlowa njeuprajichu, to dowuprajichtej kšlěb a woblicžo. A tuta kšudoba a šrudoba w šajšej draščje je wjeticha hač šebi to šcho na wšy myšli. Wona mjelcži, došelž je haš-bicžywa a czeři, czeři žalostnje. Tuž wšchitzy cži, kiž maju cžoplu jštwu a žitny kšlěb a bęny, do přědka pod heštom a kšor-hoju kšchescžanskeje lubosće! Tak pšchewinjemy niž jeno šymu se

wšchemi jeje štrachami a nušami, ně tež wšchch možnych druhich nješchecželow, kotřiž na naš kšajju.

A temu pšchipišamy hndom něšto, šchož i Trupina našche „Šerbške Nowiny“ pišachu. Trupjanske hospošy šu wobohim šlepym w Kšlecžanskim wustawje 28 kermušchnych tyžanzow pošlale. Wěšče je wješele wobohich šlepnych jara wulke bylo, hdž by jim na dobo i dobrym tyžanzom kermušcha wuhotwana. Ale tež wšchem daricželam je wěšče pšches to kermušcha hišćeže juntrócž taš rjana a wješela byla! Wěny, šo mōšli jich wjele tajkich lubnych daricželow i našchich šerbšich štatow ša-pišacž, wošebje te, kotrež cžinja po tym šlowje: „Ša pšchajara rad něšto dawam!“ abo po tym tamnym: „Sdž ja ničžo dawacž njemōžu, nješkim šbožowna a wješela!“ To jene jenož nješeny, kotrych je jich to nětk wjaz, hač tych daricželow dobročiwnych abo tych tamnych, kotrež nješawja a tuž ani druhim ani šebi do-brotu nješopokasuja! Daricžel a daricželka štajatej šebi tež pom-nik, husto došč nješawžany wot cžlowišteju wóčkow, ale pomnik, kotryž je „nješapomnicžka“ pšched tym daricželom wšchch darow, pšched Bohom lubym Anješom! —

Ša šlepny. Šunje wo šwježelazym darje ša šlepny pišachny; tu možemy hišćeže něšto druge dodacž. Šjednocženštwu „Evangelišcher Vereien für kirchliche Zwecke“ a Barliške „Šlowne towaštwu ša šnutštwone mišionštwu“ stej wjetšchi dar dostaje a možetej wōjnškim šlepym a tym, kiž pšches wōjnu wi-dženje šhubichu abo tola na wóčkomaš šchškowachu, rjany dar pošlicžicž, wošebje pšchihōdny ša šo bližaje šwójate dny. Šsu to džeše biblije a druge dobre špišy w dypkowym pišnje ša šlepny (Wlindenpunktschrift), a to woboje, šajke we wupišanych a šajke w pšchitwóšchennych pišnikach (Wollschrift und Kurzschrift) a tež šajke we wukōdich pišnikach (Grobhschrift). Šchož by čžyš šajke špišy męčž, njech šo na šwojeho šararja wobrocži, tutón je ša njeho škafa pola: „Evangelišcher Verein für kirchliche Zwecke, Berlin, SW, Alte Jakobstraße 129“. Šapšacžicž trjeba šo jenož šawalka a porto; tutón paš je ša špišy ša šlepny poniženj.

Š Chile w Južnej Amerižy šmy hašle šunje štruchle po-wješče cžitali a dženka, lědy tyženi pošdžišcho, cžitamy i nowa; šo je tam šemjerženje a morjerženje šakhadžako a šebi i nowa wjele woporow na cžlowjekach a kšlčach žadašo! Ššamo jena žyła kupa je šo šhubika; „Šutna kupa“, kotraž Čilenskej kšchescže, a i njej drje na 300 domorōdnych, kotřiž na njej šudlachu. Šta-wišny šemjerženja šu wošebite štwišny, wošebite přědowanje, kotrež jenož tam tym wobohim šatrašchennym a naštrōžanym ludam w Južnej Amerižy nješlacži ale wšchitkim ludam, wšchitkim cžlo-wjekam, nam tu niž najmjenje. Wono kšincži hromadu i přěd-owanjom tuteje šmjertneje nježele. Wobej šašbēhujetej šwój kšlěb a wolatej: Memento mori! Dopomni šo, šo dyrbišch wumrěčž! —

„Pšchedenal“ wšjewja, šo je šako hotow, ša jene žyše nowe lěto do kšudeho šerbškeho domu šacžahnyčž! Tuž, lubi Šerbjo, wš-taježe jeho š šebi dom! — Daježe jemu městno pšchi wšchich kšl-hach a wottorhowanškej šerbškej kšchescžanskej protyžy, wo kotrež tyženja pišachny, městno na šcženje! Šo šmęjecže dweju towaš-šchowo šobu na tutón žyšy pucž, i kotrymajž budžecže špokojom!

W. M. w. R. ša 1. advent.

W. w. W. ša 2. advent.

Šamolwity redaktor: šarar Šyrgacž w Škacžicžach.

Čišćej Šmolerje; kšchicžicžcžjetnje a kšibacnje,
šp. draščtwu i wobny. wšchewinje w Šudžicžicžach.